ИЗВОЗ

Сè што треба да знаеш за извоз.

Со постапката на **извоз,** царинскиот орган одобрува домашна стока да се изнесе од царинското подрачје. Извозот вклучува примена на формалности за извоз и изнесување и мерки на трговската политика.

Продавачот или испраќачот на таква стока е **извозник.**

Се прашуваш како функционира испраќањето на еден прозивод надвор од границите на твојата држава?
Проследи го целиот процес.

ПОДГОТОВКА

Пратката што треба да се испрати надвор од границите на нашата држава се подготвува во соодветно пакување за меѓународен транспорт.

ДОКУМЕНТИ

Заедно со производот, се подготвуваат документи од кои најважна и задолжителна е **трговската фактура.** Покрај фактурата, во зависност од барањата на земјата увозник може да биде потребно пакинг **листа/испратница** и/или **доказ за потекло на производот.**

Трговската фактура треба да ги содржи следниве информации:

- Име и адреса на извозникот (правно лице или име на трговец-поединец)
- Име и адреса на увозникот (партнер за дистрибуција, посредник или краен корисник)
- Адреса на испорака
- Нето и бруто маса, димензии на пакувањето
- Точен опис на стоката
- Количина на стоката, број и вид на пакувања
- Цена
- Услови на испорака и плаќање
- Земја на потекло

Покрај фактурата, во одредени земји на испорака со кои С. Македонија има склучено договори за слободна трговија, а со цел купувачот да не плати царина, потребно е да биде изготвен доказ дека производите се со **македонско потекло.**

Ова може лесно да се направи со пополнување на **изјава за потекло** во трговската фактура, што може да ја направи секој извозник за стока чија вредност не надминува износ од **6.000 евра** по поединечна пратка.

ЦАРИНСКА ДЕКЛАРАЦИЈА

За пратката да може да го **напушти** царинското подрачје на С. Македонија треба да се поднесе **царинска декларација.**

Царинската декларација може да биде поднесена од страна на е-трговецот, но може да биде поднесена и од **царински застапник - шпедитер** или од **испраќачот** - Македонска пошта или брзите пошти.

Исто така царинската декларација може да биде поднесена во **редовна** или во **поедноставена царинска постапка.**

РЕДОВНА ИЛИ ПОЕДНОСТАВЕНА ЦАРИНСКА ПОСТАПКА

Кај **редовната** царинска постапка, **извозната царинска декларација** треба да се поднесе за секоја пратка во моментот на испраќање/извоз на пратката, што со оглед на брзината и трошоците не е препорачливо за е-трговците.

Кај **поедноставените царински постапки**, е-трговецот има можност да поднесе една царинска декларација за сите пратки што ги испратил во текот на еден ден, без оглед на бројот на пратките и на бројот на купувачите. За вакво нешто, потребно е одобрение од Царинската управа. Оваа постапка се препорачува за е-трговци што имаат **поголем обем на работа**.

Доколку се избере редовната извозна царинска постапка, се поднесува царинска декларација ЕЦД во безхартиена електронска форма. Извоз на пратка ќе може да се направи само доколку:

- Декларацијата е потпишана со дигитален сертификат
- Ги содржи сите неопходни податоци
- Е-трговецот ги има приложено сите потребни документи (член 73 од ЦЗ)
- Стоката е ставена на увид на царинскиот орган (член 73 од ЦЗ)

Доколку пратката се изнесува преку пошта, царинскиот орган при излез е оној орган во кој се презема пратката под еден транспортен договор за транспорт во друга земја од страна на поштенските служби.

ИСПРАЌАЊЕ НА ПРАТКАТА

За да се испрати пратка, е-трговецот може да ги користи услугите на **Македонска пошта** што има одобрение за поедноставени царински постапки и целата работа може да се заврши во било која филијала на Македонската пошта на територијата на државата. Претходно треба да се **контактира шпедицијата** на Македонската пошта. Тие можат да ја преземат пратката или истата да се однесе во било која експозитура на пошта и да биде извозно оцаринета од Македонската пошта по нејзиниот прием.

Пратката може да биде предадена и на **компаниите за брзи пошти**, што можат во било кое време да извршат извозно царинење на пратката.

Доколку е-трговецот сака самостојно да ја испрати пратката, треба самостојно да поднесе **електронска безхартиена царинска декларација.** Оваа декларација се поднесува кај надлежната царинска испостава за извоз - таа е **царинската испостава Пошта Скопје**, врз основа на потврда за прием на пратката за извоз издадена на шалтерите на Македонска пошта. Оваа декларација се поднесува преку **Порталот за трговци за извоз** или со **електронска размена на податоци (ЕРП)** преку веб сервиси, а за идентификација на извозната операција се користи **Референтен број на движењето (РБД).**

Е-трговецот има право да избере дали сака да користи редовна извозна царинска постапка или поедноставена извозна царинска постапка - но е едно е задолжително - треба да поднесе **царинска декларација.**

По завршувањето на целиот процес, твојата пратка пристигнува кај крајниот купувач!